

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravníštvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

O političnem idealizmu.

I.

Čudno se utegne dozdevati marsikomu izmed čestitih čitateljev, da si v današnjih realistično nadahnenih časih — ko celo v leposlovju kraljujejo nazori naturalista Zole in njegovih učencev in naslednikov — pisatelj političnega članka izbere za snov svojega članka „idealizem“. Danes, ko vse bega za materialnimi uspehi, ko smo manj ali več nekako se približali onej lastnosti, ki jo imenujemo „praktičnost“, ne dá se tajiti, da smo vsaj Slovenci v Kranjske res dosegli nekoliko; a dosegli bi še lahko mnogo več — v korist svojo in bratov svojih, stokajočih pod neusmiljeno večino nasprotnikov in zakletih vragov naših, — da smo složni in jedini, in se oigramo za one ideale, ki so nam svetili ko svetle zvezde vodilke v začetni dobi našega duševnega ustajanja, našega preporoda. Dokopali smo se res po mnogih bojih in naporih tako daleč, da smo Slovenci vsaj v ožjih mejah kronovine Kranjske, če ne popolnoma, vsaj deloma gospodarji na svojem, da ne treba dalje robovati ogromnej večini naroda, nadarjenega in čilega, kasti privilegovanih „vrhovnih 10.000“ tujcev ali potujčenih domačinov, katerih pa v nas v resnici niti polovica ni. To nenaravno stanje prebili smo, upati hočemo za trdno, za veke.

Smo si pa s tem že zares tako utrdili svoj položaj, da se moremo in smemo odreči onim idejam, koje so nas navduševale še nedavno, koje smo pa pozneje odložili — če ne vsi, vsaj mnogi, — da jih zaraste mah pozabljenja? Se li res že tako približujemo oni dóbi, v kateri bi postali „praktische Krainer“, ne sicer po receptu pokojnega Dežmana, a vender v tem zmislu, da nas utegnejo preslepiti drobtinice, vržene nam v oči, v toliko, da pozabimo gledati paznim očesom, kaj se godi okolu nas, kaj se godi posebno z brati našimi na nevarnih in osodepolnih postojankah ob periferiji? Ne čujemo li pluskanja valov germanskega in italijanskega morja, ki bje z nečuvno silo ob naše jezikovne meje? Na tem razburkanem morji pa plovijo male, šibke ladjice, noseče slovensko našo zastavo, pogumni brodniki jih vodijo, a ne tja v morje notri jim je

spas, proti bregu se ozirajo, tam upajo najti varno zavetišče v krogu bratov svojih.

Ta spasilni breg pa je trdna skala, na kateri zdaj veje naša domača zastava, to je jedini del slovenske naše domovine, kjer Slovenec vsaj nekoliko prosteje diha, kjer se čuti, da je gospodar na svojej zemlji. A dolžnost njegova je, prižgati svetilnik, ki naj bode kašipot, ki naj privlekuje na njega se ozirajoče brate, ter naj jih dovede iz nevarnosti, obdajajoče njih narodnost, v varno пристanišče narodne nezavisnosti.

In ta daleko sveteči svetilnik, ki naj razjašnjuje temino daleč na okrog, mora biti ideja, ki bi nam nikdar ne smela izginiti izpred oči, to je ideja zjedinjenja našega. Zjedinimo se! to je in mora ostati geslo naše, ideja ta mora nam preiti v kri in kosti, ona mora nam biti vedno pred očmi. Naloga našega slovenskega časnikarstva pa je, gojiti in vedno poudarjati to idejo, naj porekó nasprotniki naši, kar koli hočejo.

Da, tudi naši državni poslanci sami, akoravno delajo na pozitivnem političnem polju, kjer gre za to, da se dosežejo uspehi od slučaja do slučaja, morali bi večkrat poudarjati to idejo, morali bi jo postaviti kot temeljni kamen v program, ki se ima predložiti pri nameravanem, a žalibog zopet odloženem shodu slovenskih poslancev. Nam je za zdaj vse jedno, pod kakim imenom in v kaki obliki se ima vršiti to zjedinjenje, to stvar prepuščamo poslancem našim, kot izvršujočim politikom. A štejemo si v sveto svojo časnikarsko dolžnost, da zopet skličemo na dan to idejo, da je ne izpustimo izpred oči.

Utegnil bi kdo ugovarjati: da smo fantasti, da je ideja ta spoznana bila že kot neizvršljiva, nemogoča, da je zastarela in jednako. A odgovarjamo s faktom, da ideja zjedinjenja, mnogo težja, mnogo bolj komplicirana, vršila se je pred našimi očmi, akoravno so jo zasmehovali celo mogočni državniki. Iz zasmehovanega, v več ko trideset malih državic razkosanega „nemškega Mihele“ razvila se je z elementarno silo mogočna Germanija, iz „geografičnega pojma“ v blizu deset raznih držav razdeljene Italije pa se je rodila šesta velesila, zjedinjena Italija. In kaj je pospeševalo

najbolj ta preporod, poleg ugodnih okolištin, v katerih se je vršil, kaj ga je pripravljalo, kaj ga je pospeševalo in konečno v kritičnem momentu omogočilo? Bila je ideja, katere se je bil navzel ves narod nemški in italijanski, ideja, katere se je gojila in razvijala pri vsaki ugodni priliki, za katere konečno izvršitev se je delalo vedno in vedno.

Iz tega učimo se tudi mi. Ne strašimo se in ne plašimo sami sebe, češ, nas je premalo, premajhen narodč smo, ničesar ne bomo dosegli. Baš ker nas je malo, moramo se tesno okleniti drug drugega, moramo delati na to, da se mali razcepjeni deli našega naroda združijo v jedno upravno skupino, v katerej bode Slovincu mogoče živeti in razvijati se na jedino pravi in naravni podlagi, na podlagi narodnega svojega jezika. Zaslombo pa bomo našli v ostalem južnem Slovanstvu. Nam niti treba ni nikakešnih prekucijskih in države rušičih in razdirajočih uporov in vojn, mirnim potom želimo doseči samo to, da v skupni naši domovini moremo živeti kot narod, ki uživa jednake pravice z drugimi. A to doseči moremo jedino le potem, če bomo združeni, če se z vztrajno a samosvestno borbo dokopljemo do narodnega jedinstva. Saj se vender v malih letih, odkar smo se navduševali za temeljno to idejo našega narodnega programa, neso odnošaji spremenili toliko, da bi jo danes že mogli ali smeli zanemarjati in stavljati v kot.

Mladi smo še Slovenci kot političen faktor, malo let je še le preteklo, da smo stopili v politično areno, a ravno mladina navduševala se je vedno najraje za ideje. Če vidimo, da so to storili stareji narodi, a da so uspeli sijajno, nam to more le dati pogum in spodbudo, da jih posnemljemo tudi mi, in se ne stidimo biti idealisti. Tu gre za naš narodni obstanek ali pa za našo smrt, tu gre za to, da nas danes ali jutri ne odseka kruta roka sovragov naših kot usabla vejo raz deblo razcvitajočega se drevesa Slovanstva. Y.

Iz deželnege zbora češkega.

(5. seja.)

Pri večerni seji, dne 30. maja, govoril je contra mladočeški poslanec dr. Koldinský. Ne

LISTEK.

Uničeno življenje.

Češki spisal Ladislav Stroupežnický; preložil Vinko. (Dalje.)

VII.

Pokoj in zločnost naselila sta se v gradu po odhodu Dobrana, o katerem se sploh ni več govorilo.

Krištof bavl se je poleg oskrbovanja svojih posestev s študijami, sestra njegova Izabela pa se je pripravljala, da ustopi v samostan.

To deklico veselilo je le čitanje legend in življenja svetnikov, in jedina nje želja je bilo, da bi bila njim jednaka. Njen sklep, da pojde v samostan, utrjeval je Koniáš o vsaki ugodni priliki, gospa Poliksena temu ni ugovarjala, dasi jo je večkrat obšla skrb, da se jej bode tožilo po hčeri.

Izabela pa se je kot otrok veselila življenja samostanskega.

Krištof ni odobral tega koraka, a očitno ni mogel ugovarjati, da bi ne prouzročil novih razporov.

In tako se je zgodilo, da se je neki dan Izabela poslovila od brata ter spremljana od matere odšla v Prago, kjer je ustopila v samostan Klarisij pri sv. Frančišku, sploh imenovan pri sv. Neži.

Njena želja se je torej uresničila.

Gospa Poliksena se je z veliko žalostjo ločila od hčere, potem pa se je vrnila v grad. A kmalu je spoznala, kaj je izgubila. Pogrešala je hčere, tožilo se jej je po njej. Srce materino se je oglašilo ter se ni dalo lahko upokojiti. Zaman si je ponavljala, da je njena hči srečna. Kako otročja sreča je to, ako ne more mati ž njo zajedna biti srečna!

Gospa Poliksena se je pričela kesati, da je privolila v ta korak. Čutila je, da je njena hči zanj skoraj toliko kot mrtva. To jo je žalostilo, mučilo.

Krištof je vse to spoznal ter čestokrat tolažil mater. —

Prišla je zopet zima.

Na izhod ni bilo mogoče misliti; nastali so dolgočasni dnovi.

Brezdelno življenje bilo je Krištofu zoperno. Že dolgo bavl se je z mislijo, da bi se podal na potovanje po Evropi ter z lastnimi očmi spoznaval

svet. Zima mu je to sicer branila, a prihodnjo vspomlad nameraval je izvesti ta sklep, seveda le takrat, če bi do tistega časa vojna bila končana; kajti inace bi ne mogel ostaviti matere same v gradu v tako nevarnih časih.

Sedaj pa je v samotni bival svoje dni.

* * *

Marija Terezija iznebila se je v kralji pruskem močnega sovražnika ter ukazala z združenimi močmi udariti na Bavarce in Francoze.

Vsled požrtvovalnosti vseh narodov nabralo se je znatno število vojakov. Sreča je bila zbranim Avstrijem mila; vojska avstrijska prodirala je zmagovito, kajti kmalu bili so se že na bavorskih tleh.

V tem času — bilo je jeseni leta 1742. — potoval je baš Dobran z Jitko po Bavarskem proti severu; sklenila sta namreč iti na Saksonsko.

Nekega večera prišla sta v bavarsko vas ob cesti iz Broda v Švandorf; tu sta hotela prenočiti. Utrujena od pota podala sta se takoj počivat. Okrog desete ure pa ja vzbudi silno kričanje in divji hrup, ki se je razlegal po vasi.

Dobran ustane, da bi se uveril, kaj se godi. Stopi v veliko sobo, kjer dobi tolpo ljudi v največjem strahu. Takoj je zvedel, kaj je temu uzrok.

more glasovati, dejal je, za specialno debato o vladni predlogi, ker ni nikakih razlogov, da se razdeli deželni šol. svet, in drugič, ker se ž njo ruši očitno enakopravnost jezika češkega. Nemci sicer trdijo, da se jim dela sedaj krivica gledé šolstva in da je treba torej preurediti v tem oziru. Koliko je na tem resnice, kažejo številke: Na Češkem je 580.683 čeških in 318.482 nemških šolarjev, torej čeških za 262.201 več nego nemških; čeških narodnih šol je 2698, nemških 2163, torej za večino 262.201 čeških otrok imajo Čehi le 535 šol več. — V Prahaticih je za 111 nemških šolarjev petrazredna šola, za 137 čeških le dvarazredna, v Krumlovi za 240 učencev celó le jednorazredna šola. — Nemški tovarniki izganjajo iz službe delavce, ker pošiljajo svoje otroke v češke šole; znani so tudi slučaji, da so zdravniki odrekli pomoč delavcem, ker so ti imeli svoje otroke v čeških šolah. — Ker so Nemci sedaj v deželnem zboru v manjšini, pri- tožujejo se, da se jim dela z volilnim redom krivica. In kaka je ta krivica? Sedanji volilni red je delo nemških državnikov: Schmerling je oni mož, ki je spravil v veljavo načelo, da je za tucat potreba 12 Nemcev, ali na drugi 24 Čehov. Po tem načelu je tudi razdelili volilne skupine. Nemški Liberec z 6.000 prebivalci ima 1 poslanca, kakor Pilzen z 14.000 Čehov. Nemška okraja Duba in Štetje z 30.000 prebivalci imata 1 poslanca, v skupini Smihov, Zbraslav in Beroun treba je za 1 poslanca 130.000 prebivalcev. Nemci pa morda več davkov plačajo? Prva skupina je plačala 40.270 gld., druga češka pa 357.747 gld. itd. In s tem volilnim redom Nemci neso več zadovoljni. Kaj imajo več pričakovati Čehi na novem volilnem redu, katerega si Nemci želijo? Govornik naglašja dalje, da vladne predloge prezirajo popolnoma češko državno pravo, ker se dela sprava z nemškim narodom brez Čehov moravskih in sleških, a staročeški poslanci pomagajo sami kopati grob češkemu državnemu pravu. Pravi se, da so le malenkostne koncesije, katere se dovoljujejo Nemcem. Je torej malenkost, ako se zahteva, da mora znati vsak sodniški uradnik na Češkem nemški, na drugi strani pa ni treba vsakemu znati tudi češki? Češkonemška sprava terja, da se Čehu še to malo, kar ima, odvzame in dá Nemcem. Za takošno spravo pa govornik ne more glasovati.

Po dr. Koldinskem ustal je nemški vodja doktor pl. Plener. Skušal je dokazati, da Nemci neso tako hudomušni, kakor jih opisujejo Mladoče- hi, ampak miroljubne, poblehne duše. Dejal je, da je bil trenutek, ko se je poslednjikrat pri- glasil v tej zbornici k besedi, poln grenkosti za Nemce, priznava pa z radostjo, da so se sedaj razmere znatno zboljšale. Nemci ustopili so zopet v de- želni zbor, ker se jim je z Dunajskim dogovo- rom dalo jamstvo, da se uresničijo njih glavne terjatve. Staročehe opominja govornik, da naj na svoje obljube ne pozabijo, naj ne skušajo po ovin- kih prenehati vladnih predlog, ker s tem le ponujajo mladočeškemu odbornikom priložnost, da vedno na- glašajo: Staročehi sami že spoznavajo, da neso dobro učinili, ko so odobrili Dunajski dogovor. V toli važni zadevi, ki se tiče sprave dveh narodov, treba je odločnosti. Očita se nam in vam nedoslednost — pravi dalje — ali vsak politik, ki ima pred seboj

V vas je nenadno pridrla četa bavarskih vo- jakov, naglo umikajoč se pred Avstrijci, ter se ho- tela tukaj sovražniku postaviti v bran in čakati pomoči.

Vaščani so takoj izprevideli, da bode vse njih imetje vojski plen.

Jeli so si iskati skrivališč, sebosno žene in otroci poskrili so se v kleti. Drugi so hoteli ostaviti vas, a bilo je že prepozno.

Avstrijci so od dveh strani udarili na vas ter naglo prodirali. Strel je zagrmel po zraku.

Nastal je požar.

S slamo krita poslopja in skednji, polni pri- delkov, dajali so obilne brane ognju katerega je hud veter razpihaval na vse strani.

Bil je to žalosten pogled.

Ljudje so prestrašeni in v smrtnih težavah skušali zbežati iz vasi v tisto stran, katere vojska še ni posadla; njim se je pridružil tudi Dobra z Jitko.

A beg nikakor ni bil varen, kajti nekaj kro- gel priletelo je noter do sem in marsikdo, ki je v begu iskal rešitve, zvalil se je mrtev, nedolžna žrtev vojne.

(Dalje prih.)

jasen cilj, mora imeti toliko odločnosti, da, ne oziraje se na to ali ono stran, o pravem času pravo učini; s tem koristi svoji stvari bolj, nego če z otroško samoglavostjo trdi vedno isto, češ, da ravna dosledno. Govornik izreka dalje vladi svoje pri- znanje, da je podala predloge korektno, kakor so se pri Dunajskih konferencah določile, in upa, da bo tudi na dalje z vsemi močmi delovala na to, da se brzo uzakonijo. Pa tudi Nemci ne odstopijo nikakor od teh jim priznanih terjatev. Tudi ko bi Mladočehi dobili v deželnem zboru večino, ne bodo prisilili Nemcev, da bi odstopili od zahtev, katere zmatrajo za potrebne. Naj so vsi uverjeni, da Nemci znajo biti vstrajni.

Ko je končal Plener svoj govor, predlagal je nemški poslanec Nitsche konec debate, kateri je večina proti 48 glasom vsprejela.

Generalnim govornikom contra izvoljen je bil dr. Edv. Gregr, pro dr. Rieger.

Dr. Edv. Gregr rekel je o polemiki proti dr. Plenerju: Jedro govora poslanca Plenerja ni nič inega, nego: sprava je za nas Nemce ugodna in zato smo ž njo zadovoljni in terjamo, da se pro- vede. Ako bi bil jaz Nemec, ravnal bi tudi, kakor g. Plener, kajti sprava je za Nemce zares jako ugodna in imajo torej dovolj uzrokov, da so ž njo zadovoljni. Gosp. Plener naglašja, da Nemci neso zahtevali, da bi se zrušila naredba justičnega mi- nistra Pražaka iz leta 1880 gledé enakopravnosti obeh jezikov, in hotel je s tem dokazati veliko miroljubnost na nemški strani. Toda stvar ni taka, ka- kor jo je slikal g. Plener. Ta naredba Nemcev več ne tlači, ker je deloma zrušena po nedavni naredbi ministra Schönborna. Jedro one naredbe je bilo, da mora vsak uradnik znati oba deželna jezika, dočim naredba ministra Schönborna oprašča celo vrsto uradnikov dolžnosti, znati češki. Torej načelo enakopravnosti se je spodkopalo z to novo mi- nistersko naredbo, ki se zaklada na Dunajskem do- govoru, in dokaz o miroljubnosti Nemcev se torej dr. Plenerju ni posrečil.

Dalje polemizuje govornik proti ces. namest- niku: G. namestnik je poudarjal, da je vlada uznala za dobro, baš sedaj napraviti mir mej obema narodoma, ker prihajajo prè v narodu češkem ne- mirni življi na površje in ker je torej mirnejša stranka občutila potrebo, pomiriti se z nemškimi deželani. To je z drugimi besedami rečeno: gos- podje Staročehi iščejo podpore na vseh straneh, in ker so jim sosedje Nemci najbližji, iskali so po- moči pri njih in se začeli ž njimi pogajati. Se jim li posreči, z nemško in vladno pomočjo poraziti našo stranko, pokaže bodočnost. Kakor je videti danes, moglo bi se soditi, da bo učinek te taktike opačni. Baš to odpira čim dalje bolj našemu ljud- stvu oči in goni tisoče iskrenih rodoljubov v naš tabor. Sprava je pravo za pravo namenjena proti nam; razlogi sprave so torej nemoralni, ker hočete se le maščevati nad nami. Zapomnite si pa, kar je rekel slavni državnik Cavour: Želja po maščevanju je največja napaka v politiki. G. namestnik pel je hvalo možem, ki so se udeležili konferencij, gg. dr. Riegru, Mattušu in Zeithammru, ki so si prè pridobili nevenljivih zaslug. Hvala iz ust g. na- mestnika, gospôda, bi mene kot rodoljuba nikakor ne veselila. Sodba o zaslugah rodoljubov ne spada v delokrog g. namestnika, sodbo to izreči, poklican je jedino narod sam, in kako češki narod sodi o teh gospodih, mislim, da ni danes več skrivnost. Gospod namestnik rekel je dalje, — in to je imela biti nekaka pretnja naši stranki in našemu narodu —, da si naša stranka koplje grob in koplje grob tudi svojemu narodu, ako se bode še nadalje upirala spravi. Ako nam g. namestnik hoče pretiti, da bode slavna vlada s pomočjo neizprosni namestnikov našo stranko zatirala, pritiskala jo k steni ter pro- vajala persekucije, naj se ne moti. G. namestnik je, menim, vojak in rad ropota s sablo. Ali mi smo že imeli take namestnike, bil je to ranjki baron Koller, daj mu bog večno slavo! Baš danes imel je pogreb, in more vam biti to nekak „memento“. Mi smo te persekucije prestali in preživimo tudi to persekucijo, s katero nam g. namestnik preti. Mi se ne bojimo nikakih žrtev za blagor in srečo na- roda. Pa g. namestnik je tudi rekel, da kopljemo s svojim odporom grob narodu. S takimi frazami o grobu naroda češkega nema prihajati v zbornico za- stopnik Nj. Velečastva, kralja češkega. Ako stranka naša brani pravice te dežele, ki je najdragocenejši biser v kroni habsburški, s tem ne koplje groba svojemu narodu.

V grob, kamor bi padel narod češki, ne pa- del bi narod naš jedini, ampak potegnil bi za sabo tudi druge narode, celo državo, kajti narod češki je jeden najmočnejših stebrov avstrijske monar- hije. (Glasna pohvala.) Torej pretiti nam, da morda narod češki pade v grob, ni umestno in spodobno, kajti prospeh dinastije zahteva, da bi naš narod ne padel v grob, ker v tem trenutku, v katerem bi narod češki bil pokopan, bil bi konec samostojnosti avstrijske države.

Govornik dalje opozarja na to, kako spremi- nja namestnik svoje politične nazore. Pred 3 leti, ko je bil še poslanec, izjavil se je o terjatvah nem- skih poslancev, da se niti ne spodobi o njih raz- pravljati. In danes hvali in priporoča Dunajski do- govor, ki obsega vse one terjatve. G. Plener čutil je sam nedoslednost v teh besedah ter je torej danes naglašja, da se mora prepričanje ravnati po odnošajih in okolnostih, na primer, ako poslanec postane ces. namestnik. (Smeh.)

Ta nauk g. Plenerja velja pa je glavno gg. Staročehom, ali Nemci se tega nauka ne držijo, tem- več vstrajali so na svojih zahtevah dosledno, neo- mahljivo, dokler neso konečno dosegli zmage. A zmagali so zato, ker druga stranka ni ostala pri svojih načelih, ker je proti dosledni, neomahljivi stranki stala stranka omahljiva, popustljiva, nedo- sledna.

Na to prosi govornik dež. maršaleka, da bi z ozirom na pozni čas sejo zaključil, ter mu dovolil nadaljevati v prihodnji seji. Dež. maršalek obžaluje, da ne more ustreči njegovi želji.

Dr. Edv. Gregr nadaljuje: „Zato, če traja seja jedno uro dalje ali ne, Nemci svoj plen vender dobé“. Proti Staročehom obrnen pravi mej drugim: Vem, da načelo: „glas naroda, glas božji“ nema več mnogo veljave pri mnogih, ki so se v mlajših letih sklicavali na te besede, dokler neso prodelali žalostne metamorfoze, da so postali iz demokratov in mož ljudstva konservativci in vladni pristaši. Tu so poslanci, ki so obljubljali volilcem, da bočejo delovati po njih željah, ali ko imajo mandat v žepu, kakor, da bi jih bil sv. Duh razsvetlil, mislijo, da oni sami razumijo politiko in da imajo oni jedini pravo odločevati v politiki in zmatrajo se za ne- zmotljive. Za mene je glas naroda najmočnejši po- litični faktor, ker je to glas onega činitelja, ki je državo stvoril, onega činitelja, ki državo vzdržuje. (Glasna pohvala mej poslanci svobodomiselnimi.) Seveda, g. dr. Rieger ne drži se več načela, katero je o svojih mlajših letih učil: vsa oblast izvira iz naroda. Danes posluša drugih želje in glas. Kak razloček mej samozavestim geslom: „Ne udajmo se!“ in nedostojnim izrekom: „Zbirajmo drobtine, če tudi pod mizo!“

Dalje dokazuje govornik, da je delavnost dr. Riegra nepretrgana veriga političnih napak, ter opominja staročeške poslance, da naj se ne dajo motiti in varati s teorijo o dani častni besedi, češ: Nihče vam ne more očitati, da svoje obljube neso izpolnili, ako pozna okolnosti, zaradi katerih ste to storili. Dunajskega dogovora, njega važnosti in ve- likega pomena neso takrat poznali, in uverjen sem, da bi danes dobrovoljno zanj ne glasovali. In kdo bi vam mogel očitati, da ste prelomili obljubo? Nemci, vlada? Kje je narod na svetu, kateremu bi bilo toliko obljub, toliko svetih obljub danih, kakor na- rodu našemu, ne da bi nam te obljube izpolnili? Ali morda mislite, da morate izpolniti vsako obljubo, le ne obljube, katero ste storili narodu češkemu?

Danes piše se znamenit list v zgodovini na- roda češkega. Učinite tako, da vašim sinovom ne bo treba sramovati se vaših imen. Porečete: saj je to le predloga, ki se tiče razdelitve deželnega šol- skega sveta. To je res le jeden del, ali je to prvi korak na nevarni cesti, ki vas privede do najskraj- nejših konsekvencij. Bil bi to korak, ki more uni- čiti ne le vašo stranko, ampak težko poškodovati na dolga leta ves narod. Držite se pravila: prin- cipiis obsta! in bodite nepopustljivi precej na za- četku. Zavrzite ta zakon, ne zaradi tega samega, kar obsega, ampak zaradi celote. Ves narod vam bo zato hvaležen!“

(Dalje prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 6. junija.

Delegacije.

Avstrijska delegacija izvolila je kneza Jurija Czartoryskega predsednikom, opata Hauswirtha pod-

—k.

predsednikom. Levičarji so hoteli, da bi volili predsednikom Chlumeckega, češ, da je navada, da je predsednik zbornice poslancev tudi predsednik delegacije in sedaj vodi Chlumecky predsedništvo zbornice poslancev. Desnica pa te želji levičarjev ni hotela dovoliti. Pri volitvi je bilo oddanih 21 glasov za Czartoriskega, 15 za Chlumeckega, 1 glas za Falkenhayna, štirje listki so bili prazni. Izvoljeni predsednik se je zahvalil za izvolitev in rekel, da ni poklican niti opravičen imeti kak političen govor, ker le delegacija sama ima dajati politično mero. Govornik pa želi, da bi država ohranila svojo veljavo in bi se tudi ohranil mir, da bi se mogli baviti z najvišjimi kulturnimi nalogami. — Budgetni odsek delegacije začne svoje delo sredi drugega tedna.

Češko-nemška sprava.

Francoski list „France“ je priobčil članek, v katerem hvali postopanje Mladočehov, ki se bore proti „germanskeji invaziji“. Sprava pomenja, kakor pravi ta list, le premirje, kajti definitivna, tajna sprava med Nemci in Slovani ni mogoča. Kakor se vidi, francoski list dobro pozna avstrijske razmere. Da ima prav, v tem nas potrjuje zadnji sklep Liberškega mestnega zbora o rabi jezikov. Namestništvo je bilo naročilo Liberškemu magistratu, da naj v zmislu jezikovne naredbe z dne 19. aprila 1880 češke uloge rešuje v češčini. Mestni zbor je pa na to naročil magistratu, da naj se ne ozira na namestnikov ukaz, ker jezikovna naredba ne velja za avtonomna oblastva. To je pa le prazen izgovor. Mesto Liberce ima svoj statut in mestni magistrat opravlja tudi posle okrajnega glavarstva. Če velja dotična naredba za vsa okrajna glavarstva na Češkem mora tudi za Liberški magistrat. Mestni zbor je s svojim sklepom le pokazal, da ne mara biti Čehom pravičen, da ne mara za spravo s češkim elementom v deželi.

Deželnozborske volitve.

Na Moravskem bode huda borba med svobodomiselno kmetsko stranko in Staročehi. Ker kmetiška stranka hitro deluje, so že mandati staročeskimi vodji dr. Šroma in dr. Mezniha in ministra barona Pražaka v nevarnosti. Kmetiška stranka zahteva zastopstvo v zboru zaupnikov in v volilnem odboru. Tako imenovana odvetniška stranka je že pripravljena dovoliti v to željo kmetov, da se le s tem izogne zgube mandatov, klerikalna frakcija pa temu odločno oporeka, ker ne mora vkupé sedeti z liberalci.

Črna vojska.

Deželnoobrambeno ministerstvo je zaukazalo, da se za one črnovojnice, ki so bili že vojaki, napravijo posebni zapisniki, da se bodo oni vojaški izvežbani moške, kadar bi trebalo, lahko hitro porabili za notranjo službo ali pa za izvežbanje moštva.

Kmalu se bodo nastavili črnovojniški naredniki, kateri bodo pri političnih oblastvih oskrbovali črnovojniške zapisnike.

Vnanje države.

Slovanskega kongresa

baje letos ne bode. Tako je vsaj zvedel jeden prvih Dunajskih listov iz Peterburga. Zanimanje za kongres je pri zapadnih Slovanih premajhno, Poljaki so se izrekli celo proti kongresu, zaradi tega pa misli slovanofilska stranka v Peterburgu, da sedanj čas za tak kongres še ni prav ugoden. Tudi glede predmetov, o katerih naj bi razpravljali kongres, neso Peterburški slovaški krogi prav na jasnem. Da bi se posvetovali samo ob uvedeni cirilice pri zapadnih Slovanih, to skoro ne gre, zlasti ker bi sklepi kongresa v tem oziru težko imeli kaj uspeha.

Iztiranje majorja Panice sozatožencev.

Vlada bolgarska je iztirala vse one majorja Panice sozatožence, kateri so bili oproščeni. Stambulov se boji nove zarote, in je zatorej hitel odpraviti te vladne nasprotnike iz dežele. Dvomimo, da je s tem vsa nevarnost za Koburžana in Stambulova odstranjena. Sodna obravnava ni razkrila vseh vladnih nasprotnikov.

Rusija in Turčija.

Turška vlada je sklenila, da plača 5 milijonov frankov na račun vojne odškodnine in je to že naznanila ruskemu veleposlaniku. Rusija bode javljale prav zadovoljna s tem plačilom, ker vsi zaostanki znašajo nad 30 milijonov frankov.

Shod nemških socijalnih demokratov

bode se sklical takoj, ko poteče veljava protisocijalističnemu zakonu. Shod ne bode v Berlinu, ampak v kakem drugem mestu srednje Nemčije. Sešlo se bode gotovo veliko število delavskih odposlancev. Tedaj se bode še le prav jasno pokazalo, kako malo uspeha so imele vse izjemne naredbe proti socijalnim demokratom. Vzlic vsem oviram postali so važen političen faktor, s katerim treba računati, posebno ker imajo jako nadarjene vodje, kar je nedavno priznal Bismarck sam, če tudi je njih težnje označil za neizvedljive.

Domače stvari.

— (Procesije na sv. Rešnjega telesa dan) vršile so se ob najlepšem vremenu in v najlepšem redu. Ob 4. uri zjutraj bila je prva v Trnovem,

katero kakor tudi Krakovo, je bilo lepo okrašeno, posebno z narodnimi zastavami. Spreveda udeležil se mestni župan Grasselli, spreved vodil pa je g. župnik Karun. — Pri Sv. Petru bil je krasni spol v pečah in narodnih nošah posebno odlično zastopa. — Procesijo v stolni cerkvi vodil je knežsko dr. Misija z mnogobrojno duhovniško asistenco. Bogoslovci odlikovali so se s krasnim petjem. Procesije udeležili so se: deželni predsednik baron Winkler, z deželne vlade uradniki, z uradniki finančnega ravnateljstva, prokurature, pošte itd., dež. glavar dr. Poklukar in dež. odbornik dr. Vošnjak, podpredsednika trgovske in obrtne zbornice Perdan in Klein, župan Grasselli z mestnimi odborniki in magistratnimi uradniki. Procesijo spremljala je godba in jedna stotnja domačega 17. pešpolka. Pri blagoslovih so vojaki streljali, na Gradu pa so se oglašali kanoni. Na kongresnem trgu stalo je tukajšnje vojaštvo, na čelu mu divizioner podmaršal Wattek pl. Hermanshort, general Šilhavsky. Spreved se je ondu ustavil in knežsko podelil je vojaštvu in veteranskemu koru blagoslov. Red bil je navzlic ogromni udeležbi povsod izboren.

— (Eduard Markus.) melioracijski inženir, ki je bil od kmetijskega ministerstva zaradi Ljubljanskega barja že dvakrat v Ljubljano poslan, imenovan je kmetijskega ministerstva tehničkim konzulentom za melioracijske zadeve.

— (Umrli) je dne 3. t. m. nekdanji župnik pri sv. Mihelu v Šostanji, g. Matija Pogelšek, v 63. letu svoje dobe. V m. p!

— (Klub slovenskih biciklistov Ljubljana) priredi v nedeljo, dne 8. t. m., povodom „Sokolovega“ izleta na Vrhniko dirko, ki se prične ob 1/2 12. uri dopoldne. Dirka se bode od Loga do Vrhnike. Klub je v ta namen določil troje daril, katera bodo jutri dopoldne razstavljeni o g. Soss-a prodajalnici in šaljivo darilo. Vrhu tega dobi vsak dirkalec darilo od Vrhnčanov.

— (Tržaški Sokol) imel je v soboto svoj redni občni zbor, pri katerem so bili izvoljeni: Starosto g. M. Cotič, odborniki gg.: Ljudevit Furlani, dr. K. Janežič, Vekoslav Kalister, A. Lampe, A. Bone, Fr. Inamo, J. Prelog in Sr. Bartelj. Namestniki: M. Kerže, I. Kukar in Iv. Zelen, pregledovalci računov: Gr. Stepančič, Fr. Polić in A. Žiberna.

— (Poročil) se je pretekli ponedeljek gospod Verban Lemež, odvetniški kandidat v Ormoži z gospodično Leopoldino Elsbacherjevo iz Laškega Trga.

— (Vabilo na veliko vrtno veselico.) katero priredi slovensko delavsko pevsko društvo „Slavec“ s prijaznim sodelovanjem gospoda Ivana Medena in slavne vojaške godbe domačega pešpolka baron Kuhn št. 17 na Koslerjevem vrtu v nedeljo dne 8. junija 1890. Vspored petju in godbi: 1. Korčnica, svira vojaška godba. 2. Donizetti: „Souvenir de Bellini“, ouvertura, svira vojaška godba. 3. Vogel: „Glas domovinski“, moški zbor. 4. Strauss: „Märchen aus der Heimat“, valček, svira vojaška godba. 5. F. S. Vilhar: „Nočna pjesma“, moški zbor s tenor-samospevom (društvo „Slavec“ posvetil skladatelj), samospjev poje g. Ivan Meden. 6. Gounod: „Fantazija“ iz opere „Romeo und Julie“, svira vojaška godba. 7. Kücken: „Mladi godci“, moški zbor s četverspevom, pojó gospodje Pavšek, Kavčič, Bajec, Malič. 8. Ipavic: „Domovina“, pesem, svira vojaška godba. 9. Ipavic: „Oblačku“, četverspev, pojó gg. Meden, Pavšek, Bajec in Malič. 10. Petrella: „Arija“ iz opere „Marco Visconti“, svira vojaška godba. 11. Nedvčd: „Lahko noč“, moški zbor z bariton-samospevom, poje gosp. Bajec. 12. Scherenzel: „Melodičen venček slovanskih pesmi“, svira vojaška godba. 13. Förster: „Pjevajmo“, moški zbor. 14. Novaček: „Hygiea“, polka française, svira vojaška godba. 15. Harmston: „La Grotte d'Azur“ valček, svira vojaška godba. 16. Strauss: „Stürmisch in Lieb und Tanz“, polka hitra, svira vojaška godba. 17. Ples. Kegljanje na dobitke, tehtanje in otroška zabava. Dobitki: 1. dobitke: 2 cekina; 2. dob.: 5 goldinarjev; 3. dob.: 4 goldinarje; 4. dob.: 3 goldinarje; 5. dob.: 2 goldinarja; 6. dobitke za največ serij: 3 goldinarje; 7. Šaljivi dobitke za največkrat vseh devet. Serija treh lučajev 10 kr. Začetek ob 1/2 4. uri popoldne. — Vstopnina 20 kr. Udje so vstopnine prosti. Pri neugodnem vremenu se preloži veselica na prihodnjo nedeljo. K tej veselici vabi vsa narodna društva ter prijatelje petja in zabave najljubše odbor.

— (Novi železniški tarif,) ki stopi na državnih železnicah v veljavo dne 16. t. m., proužil bode veliko spremembo, akoravno ni tako radikalen kakor tarif ogerskih državnih železnic. Pravo za pravo novi tarif ni pojasni (Zonentarif) nego kilometerski, kajti računalo se bode po kilometrih, samo da so potem te daljave razdeljene v nekake pojase (Zonen). Razmera novih cen proti dozdaj veljavnim pa je najbolj razvidna iz sledečega primerja. Dosedanje temeljne takse državnih železnic, bile so za jeden kilometer in jedno osebo v krajcarjih: Za brzovlake 5 3/4 (I. razred), 4 (II. r.), 2 1/2 (III. r.), za osobne vlake: 5 3/4 (I. r.), 3 (II. r.), 2 (III. r.), in za mešane vlake: 3 1/2 (I. r.), 2 1/4 (II. r.), 1 1/2 (III. r.). Po novem tarifu plačevalo se bode — izključivši doklade izvirajoče iz pojase razdelitve — pri navadnih vlakih 3 kr. v I., 2 kr. v II. in 1 kr. v III. razredu za vsak kilometer od osebe. Bolj podražila pa se bode taksa pri brzovlakih, namreč za 50 %, tedaj veljala bode vožnja ravno za polovico več kakor pa pri navadnih vlakih, ko je dozdaj razloček bil samo za 20 %. Plačevalo se bode namreč pri brzovlakih: 4 1/2 kr. (I. r.), 3 kr. (II. r.) in 1 1/2 kr. (III. r.). Po ogerskem tarifu velja za daljave, ki presegajo 275 kilometrov samo jedna vozna cena. Naš novi tarif bode za bližnji promet v III. razredu navadnih vlakov ceneji od ogerskega za daljne vožnje pa mnogo dražji. Daljave razdeljene so v pojase (Zonen) in velja jednotna cena za vse postaje ležeče v istem pojasu. Vsaka postaja za se pa more biti začetnica pojasa in bodo na vsaki postaji prijavljene pojase razdelitve ali kazala in dotične cene. Prvih 5 pojasev obsega vsak po 10 kilometrov, potem sledita dva pojasa po 15 kilometrov vsak in jeden z 20 kilometrov, od 100 do 200 kilometrov pa so po novi odredbi štirje pojasi, vsak po 25 kilometrov, mestu prejšnjih dveh po 50 kilometrov, od 200 kilometrov pa je vsak pojas 50 kilometrov. Razdelitev vožnje cene v več pojasnih kart ni dovoljena. Popolnoma odpade pa prosta prtljaga, ki je dozdaj bila dovoljena z 25 kilogrami za osebo in je le dovoljena mala proročna prtljaga, kakor je običajna n. pr. na italijanskih železnicah, ki imajo že davno ravno zaradi tega nižji tarif od naših. Plačevati bode za vsacih 10 kilogramov po 2/10 kr. za kilometer. To so v glavnih potezah naredbe, ki bodo veljale od 16. t. m. naprej na državnih železnicah in vsled katerih se bode nedvojbeno pomnožilo število potovalcev. Tudi južna železnica bode primorana storiti kaj in je res že tudi predložila ministerstvu načrt novega osobnega tarifa. Želeti je le, da bi se kolikor mogoče približal onemu državnih železnic, ker posebno po slovenskih pokrajinah imamo velik del južne železnice in je za nas to vprašanje jako važno in globoko v žep segajoče.

— (Roparska napad.) Iz Dunajskega Novogamesta se nam piše: Ana Šašek iz Stopič pri Novemestu (Dolenjsko) bila je v ponedeljek na Dunaji s prošnjo pri cesarji. Ker ni imela popotnine in je tudi na Dunaj peš prišla (hodila je 9 dni), dali so jej v cesarskem dvorcu 20 gld. Toliko denarja Ana Šašek uže dolgo ni imela v rokah. Ker ima doma troje dece, katerim niti o Veliki noči ni mogla kruha speči, sklene se domov vrniti zopet peš, da bi si mogla z novci nekaj žita kupiti. Poravnava svoje Dunajske stroške, ostalo jej je še 15 gld. 24 novč. Svojo pot nastopi še istega dne ob 5. uri popoldne. Po uro trajajočej hoji se okrepeča v obcestnej gostilnici s pol litra piva in kosom kruha, za kar je plačala 12 novč. Iz gostilnice gredé pridruži se jej drug pivec, kateri jo vpraša, kam da gre, meneč, da ima on isto pot. Na samem, bila je uže mesečina, ustavi se spremeljevalec ter jej reče: „Žena, denar ali pa bo smrt!“ „Kako vam hočem denar dati, reče Šašek, ker imam doma gladno deco in bi si rada žita kupila.“ Lopov vender nič ne reče, temuč udari jo za uho, ter jej vzame iz žepa 15 gld. 12 novč. Ana Šašek potuje zopet brez novcev dalje, živeč se o malih milodarib. Ker se vender z ljudmi ne more razumeti, pride v roke redarstvu in potem tega do sodništva, kjer so s pomočjo tolmača zapisali njeno objavo ter začeli hudodelca uradno zasledovati. Ta po izpovedbi Šašekini ni govoril slovenski, vender ga je razumela. Napad je bil izvršen najbrže na Tržaški cesti med Inzersdorfom in Neudorfom. Ana Šašek pravi, da nikdar več ne pojde na Dunaj.

— (V „Južno-štajersko hranilnico“ v Celji) uložilo se je meseca maja t. l. 64 novih

hranilnih vlog v znesku 73.340 gld. 53 kr., vzdignilo pa le 13.895 gld. 18 kr.; več vložilo, kakor vzdignilo torej 59.445 gld. 35 kr. Od začetka poslovanja te hranilnice (od julija 1889) se je vložilo hranilnih vlog v znesku 548.456 gld. 93¹/₂ kr., vzdignilo pa 141.168 gld. 59 kr. Stanje hranilnih vlog je koncem maja tek. leta 408.830 gld. 50 kr. Meseca maja vložilo se je 76 prošelj za posojila ter se je prosilo za posojila v znesku 81.440 gld. dovolilo se je v tem mesecu 62.630 gld. Dovoljenih posojil se je izplačalo meseca maja 41.540 gld. Od začetka hranilničnega poslovanja pa 311.565 gld.

— (Izseljevanje iz Avstro-Ogerske.) Po izkazih statističnega centralnega komisijona prekorajilo je izseljevanje v severno Ameriko svoj vrhunec in se v novejšem času ljudje izseljujejo bolj v južno Ameriko, v Argentino in v Brasilijo. Od l. 1880, v katerem se je izselilo 18.252 oseb iz Avstrije v severno Ameriko je število vedno naraščalo, do l. 1888 na 28.809 oseb, a že l. 1889 znižalo se je zopet na 26.436. Z Ogerskega pa je število izseljencev l. 1889 narastlo od 12.856 na 15.743 oseb. S Češkega izselilo se je mnogo manj ljudi v severno Ameriko, l. 1885 bilo jih je še 5571, a l. 1889 samo 2655. V Brasilijo izseljevalo se je iz Avstrije od l. 1888 vedno več ljudi, isto tako v Argentino, l. 1885 bilo jih je 1056, a zdaj že 2333. Uzrok je ta, da tamošnja vlada posebno pozornost obrača priseljencem, čeravno je v novejšem času nastala tam huda finančna kriza.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Beligrad 5. junija. Povodom slavnosti v Šabaci odlikoval je kralj Aleksander vpricho kralja Milana predsednika skupščine, Pašića, z velikim križem Takovskega reda. Politični krogi mislijo, da so s tem odlikovanjem ovržene vse vesti o napetosti mej Milanom in radikalno stranko.

Beligrad 5. junija. Mej Arnavti, ki so udrli na srbsko ozemlje in priseljenimi Črnogorci bil je tri ure trajajoč boj. Na obeh straneh znatne izgube. Arnavti bili so nazaj pognani.

Dunaj 6. junija. Cesar odpeljal se popopoludne ob 1. uri z malim spremstvom v Budimpešto.

Beligrad 6. junija. Iz Skoplja (Ueskueb) se brzojavlja: Edem paša in Salib paša s štiri batalijoni pešcev in jednim eskadronom konjikov napala Arnavte pri Deviči. Malisovi iz Djakova in Ipeka (Peca) podpirajo vladne čete. Edema pašo spremljajo mutesarif, mufti in dva člana sodišča Mitroviškega. V Deviči je turšk oddelek, katerega so, kakor se domneva, Arnavti obkolili.

Bruselj 6. junija. Ko se je kralj peljal v grad Laeken, da bi vsprejel vojvodo Orleanskega, pala sta uprežena konja. Kralj, ki se ni poškodoval, stopil z voza in šel peš v palačo. Vojvoda Orleanski bil je ves dan v obitelji kraljevi.

Razne vesti.

* (Železnica iz Serajeva v Mostar.) Zadnje dni preteklega meseca prebila se je zadnja stena v tunelu Ivanskem na progi mej Konjico in Serajevom. S tem predorom premagana je največja ovira za direktno zvezo glavnega mesta Bosne z morjem. Že prihodnjo spomlad se bode baje odprla prometna proga Konjica-Serajevo, in tedaj bode dokončana zveza od Save do morja, kar bode gotovo blagodejno uplivalo na razvoj trgovine bosansko-hercegovaške.

* (Nov projekt.) Večkrat se je že govorilo, da bi se Anglija in Francija zvezali z železnico in sta se s tem bavila že angleški in francoski parlament. Priporočal se je prerov pod morjem, ali pa most čez morsko ožino. Zoper tunel so se izrekli Angleži, ker bi utegnil sovražnik skozi tunel pridreti v deželo, most bi pa bil predrag. Francoski inženier Buneau-Varille je pa izdelal nov načrt. On priporoča, da bi se po železnih mostovih angleška in francoska železnica podaljšala za 1 do 2 kilometra v morje. Na konci viaduktov bi se naredila naprava, s katero bi se vlak spustil na dno morja, in bi nadaljeval vožnjo po tunelu pod morjem. Konci tunela bo pa posebna priprava zopet vzdignila vlak, iz morskih globlin, in bode dalje vozil po mostu. Taka zveza bi baje ne bila predraga in bi Angliji ne bila nevarna ob vojnem času.

* (Cerkev na javni dražbi.) Vsled uradnega naznanila bode prodana na javni dražbi cerkev francoske naselbine v Madridu z vsemi oltarji

in dragocenostmi dne 10. junija. To cerkev, ki ima ime Saint Louis des Français, ustanovil je v Madridu umrli bogat Francoz. Uzroki, zaradi katerih se bode prodala cerkev, neso naznanjeni. Francoski časopisi zahtevajo, naj vlada prepreči to, za francosko naselbino v Madridu tako sramotilno javno dražbo in naj odkupi bržkone zadolženo cerkev od upnikov.

* (Sijajna karijera vrvoplesca.) V Bernu umrl je te dni meščan Sigg, ki se je bil iz vrvoplesa pouspel v maršala kralja siamskega. Nekdaj je dajal predstave v Bangkoku in se je s svojim talentom tako priljubil azijskemu vladarju, da mu je dal naslov „rednega vrvoplesca Njega velečastva“. Pozneje je Švicar postal najboljši prijatelj kralja, kateri ga je naredil za maršala in ga obsipal z bogastvom. V svoji oporoki je vrvoplesec volil vse svoje znatno premoženje svojemu rojstnemu mestu Curihi.

* (Trdovraten samomorski kandidat.) Blizu Litomerice zagledal je železnični stražnik moža glasno molečega. Stražnik ga je pozval, naj gre s ceste; pa mož ga ni ubogal. Sedaj poskusil je stražnik s silo potegniti ga s tiru, pa ga ni mogel, ker se je mož bil trdno prijel relsov in noge obtežil s kamenjem. Še le s pomočjo družih ljudi spravil je stražnik moža s tiru malo pred prihodom vlaka. Mož je izpovedal, da se je hotel usmrtiti, ker se ne more sporazumeti s svojo ženo.

* (Nov most čez Hudson.) Američani nameravajo zgraditi ogromni most čez Hudson, po katerem bode vozila železnica. Most bode 2¹/₂ kilometra dolg. Most se bode opiral na dva 600 čevljev visoka stebra in bode stal 80 milijonov dolarjev.

Ljudsko sredstvo. Moll-ovo „Francosko žganje“ daje ravno tako uspešno kakor ceno sredstvo pri protinskih in revmatičnih boleznih, ranah, oteklinah in ulesih. Cena steklenici 90 kr. Vsak dan razpošilja po pošt-nem povzetju A. Moll, lekarnar, c. in kr. dvorni založnik, na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izrecno Moll-ov preparat z njegovo varstveno znamko in podpisom. 3 (55—7)

„LJUBLJANSKI ZVON“
stoji
za vse leto gld. 4.60; za pol leta
gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Loterijske srečke 4. junija.
V Pragi: 21, 13, 33, 63, 77.

Tučet:
5. junija.

Pri **Stonu:** Goldhamer, Novak, Pratzanker, Vellusig, dr. pl. Pflugel z Dunaja. — Matz, Grusse iz Zagreba. Negri s soprogo, Fried iz Pulja. — Kerne iz Milana. — Heller iz Solnograda. — Tempe iz Tržiča. — Einhorn iz Maribora. — Hochwald iz Trsta. — Matrusch iz Heba. — Rosmann iz Fužin. — Seib iz Offenbacha. — Henrizi iz Vöslave. — Stolz iz Esslingena. — Kappel iz Knittelfelda. Baron Morsey iz Gradca. — Kraul iz Temesvara.

Pri **Malič:** Grünhut, Kassavitz, Schachner z Dunaja. — Pl. Schiwitzhofen iz Gorice. — Blažon iz Begunj. Dr. Barčič z Reke. — Haldenreich iz Pulja.

Pri **avstrijskem cesarji:** Wedam iz Trbiža. — Aistrich iz Brežic. — Hočevnar iz Kočevja. — Schulga iz Idrije. — Jurman, Peternel iz Cerknega.

Umrli so v Ljubljani:

4. junija: Terezija Tomec, hišna posestnica, 58 let, v Mestnem logu, za kapjo na možganih.

5. junija: Meta Stroj, zasebnica, 78 let, Frana Jožefa cesta št. 9, za rakom. — Marija Ramutha, zasebnica, 69 let, Gospodske ulice št. 1, za stešnjenjem srca.

V deželni bolnici:

4. junija: Neža Luskovnik, delavka, 35 let, za božjastjo.

5. junija: Anton Kov ač, dninar, 45 let, za jetiko. — Matevž Snoj, dninar, 52 let, za srčno hibo.

Meteorološko poročilo.

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
4. junija	7. zjutraj	741.1 mm.	10.8° C	brezv.	megla	0.40 mm.
	2. popol.	739.0 mm.	23.6° C	sl. svz.	jas.	dežja.
	9. zvečer	738.4 mm.	15.6° C	sl. svz.	jas.	
5. junija	7. zjutraj	738.8 mm.	16.6° C	sl. vzh.	jas.	0.00 mm.
	2. popol.	737.2 mm.	24.0° C	sl. vzh.	jas.	
	9. zvečer	737.1 mm.	17.6° C	sl. vzh.	obl.	

Srednja temperatura 16.7° in 19.4°, za 0.9° pod in in 1.6° na d normalom.

Dunajska borza
dné 6. junija t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	danes
Papirna renta	89—	89.15
Srebrna renta	89.95	89.95
Zlata renta	109.55	109.60
5% marcna renta	101.55	101.45
Akcije narodne banke	966—	966—
Kreditne akcije	306.25	306.25
London.	116.80	116.80
Srebro	—	—
Napol.	9.32	9.32
C. kr. cekini	5.58	5.58
Nemške marke	57.32 ¹ / ₂	57.32 ¹ / ₂

4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	131 gld. 50 kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	175
Ogerska zlata renta 4%	—	104
Ogerska papirna renta 5%	—	99
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	121
Zemlj. obč. avstr. 4 ¹ / ₂ % zlati zast. listi	—	116
Kreditne srečke	100 gld.	184
Rudolfove srečke	10	19
Akije anglo-avstr. banke	120	154
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v. . .	—	—

Št. 974.

Razpis učiteljske službe.

Na slovenski osnovni šoli družbe sv. Cirila in Metoda pri sv. Jakobu v Trstu razpisuje se

III. učiteljsko mesto

z letno plačo pet (500) sto forintov.

Služba je nastopiti v začetku bodočega šolskega leta.

Podpisano vodstvo vsprejema prošnje s potrebnimi spričevali **do 20. junija t. l.**

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

V Ljubljani, 1. junija 1890.

Razpis.

Pri občini **Marija-Gradec** v prijaznem **Laškem trgu** oddala se bode za sedaj provizorično

služba občinskega tajnika

z letno plačo 360 gld. in lepim prostim stanovanjem. S to službo združeno je oskrbovanje pisarij pri dveh obrtnih združenjih z letno plačo 120 gld. — Prošnji naj uležo postavno kolekovane, s potrebnimi dokazi, kakor s spričevali o sposobnosti v občinskih opravilih, o zmožnosti slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, o starosti, o zdravju in o pristojnosti predvidene prošnje

vsaj do 22. junija t. l.

pri podpisnem županstvu.

Pri oddaji te službe oziralo se bode posebno na take prošnje, kateri so slovenske narodnosti ter so že služili ali še služijo kot občinski tajniki.

Županstvo Marija-Gradec v Laškem Trgu

dne 29. majnika 1890.

(447—3)

Župan: **M. Ojsteršek.**

Št. 9578.

(461—2)

Razpis.

Pri mestnem magistratu **Ljubljanskem** izpraznjeni sta 2 službi

uradnih slug

z letno plačo 350 gld., naturalno obleko ter s pravico do dveh v pokojnino uštetih petletnic po 30 gld.

Prošnji za ti službi uložiti je

do 30. junija letos

pri mestnem magistratu in jim priložiti dokazila o starosti, stanu, usposobljenosti, znanji jezikov, zdravju in o dosedanjem službovanji.

Mestni magistrat Ljubljanski

31. dan maja 1890.

Marijacejske kapljice za želodec,

izvrstno uplivačje pri boleznih želodca.

Preverjene pri pomanjkanji slasti do jedij, slabem želodcu, napenjanju, kislem podiranju, koliki, želodčevem kataru, zgagi, zlatenici, gujusu in bljuvanju, glavobolji (če izvira iz želodca), krči v želodcu, zapiranjih, preobloženju želodca z jedjo in pijačo. — Cena steklenici z navodilom, kako se rabi, 40 kr., dvojni steklenici 70 kr.

Osemdni razpošiljalnico ima lekar **Karol Brady, Kromeriz** (Moravsko).

SVARILO! Pristne Marijacejske kapljice za želodec se mnogokrat ponarejajo in posnemajo. — **Da so pristne,** mora vsaka steklenica imeti rdeč zavitek z **gorenjo varstveno znamko in z navodlom, kako rabiti,** ki se prilepi vsakej steklenici, opomniti je, da mora navodl biti tiskan v tiskarni **H. Gusek-a v Kromerizu.**

Marijacejske čistilne kroglice, ki se že več let z najboljšim uspehom rabijo pri zapiranjih in zabasanjih, se sedaj pogostoma ponarejajo. — Pazi naj se torej na gorenjo varstveno znamko in podpis lekarja **K. Brady-ja v Kromerizu.** — Cena skatljice **20 kr.,** zvitku a 6 skatljic **gld. 1.—.** Če se naprej pošlje znesek, velja poštne presto 1 zvitok **gld. 1.20,** 2 zvitka **gld. 2.20.**

Marijacejske kapljice za želodec in Marijacejske čistilne kroglice neso nikako tajno sredstvo. Njih sestavine navedene so na **navodu, kako rabiti,** ki se prilepi vsakej steklenici. (798—34)

Marijacejske kapljice za želodec in Marijacejske čistilne kroglice imajo pristne: V Ljubljani lekar **Piccoli,** lekar **Swoboda;** — v Postojni lekar **Fr. Baccarich;** — v Skofji Luki lekar **Karol Fabiani;** — v Radovljici lekar **Aleks. Roblek;** — v Novem Mestu lekar **Dominik Rizzoli,** lekar **Bergmann;** — v Kamniku lekar **J. Močnik;** — v Črnomlju lekar **Iv. Blažek.**